

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка»

Артем ПАВЛИЧЕНКО

«19» грудня 2022 р.

ВИСНОВОК

Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» щодо дисертації Боброннікова Дмитра Олександровича на тему: «Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект» на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 11 від 29.11.2022 р.).

ВИТЯГ

з протоколу № 8 засідання кафедри
державного управління і місцевого самоврядування
Навчально-наукового інституту державного управління
від «19» грудня 2022 року

Порядок денний:

Обговорення результатів дисертаційного дослідження здобувача кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Боброннікова Дмитра Олександровича на тему: «Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» щодо її рекомендації для попереднього розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Присутні:

д.держ.упр., проф. Липовська Н.А. – голова семінару, гарант ОНП;
д.держ.упр., проф. Чикаренко І.А. – науковий керівник, зав. каф.; д.і.н., проф. Бородін Є.І.; д.держ.упр., проф. Баштанник В.В.; д.держ.упр., проф. Гончарук Н.Т.; д.держ.упр., проф. Квітка С.А.; д.держ.упр., проф. Маматова Т.В.; д.держ.упр., проф. Хожило І.І.; д.держ.упр., проф. Тарасенко Т. М.; д.держ.упр.,

проф., Сорокіна Н.Г.; д.держ.упр., проф. Шпекторенко І.В.; к.держ.упр., доц. Матвеева О.Ю., к.х.н., доц. Кравцов О.В.

Присутні на засіданні 13 осіб, зокрема 11 докторів наук, із них за профілем поданої на розгляд дисертації – 10, та 2 кандидати наук, із них за профілем поданої на розгляд дисертації – 1.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення голови семінару – Липовської Н.А., професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування, за матеріалами дисертаційної роботи Боброннікова Д.О. на тему: «Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол № 11 від 29.11.2022 р.).

Науковий керівник теми – д.держ.упр., проф. Чикаренко І.А.

2. Доповідь здобувача ступеня доктора філософії Боброннікова Д.О. на тему: «Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Під час доповіді здобувачем Бобронніковим Д.О. було розкрито актуальність обраної теми, об'єкт, предмет, мету, завдання, наукову новизну та методи дослідження, основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, підкреслено науково-практичну значущість роботи, а також надано інформацію про впровадження результатів дослідження.

3. Запитання до здобувача. Запитання по матеріалам дисертації ставили: д.держ.упр., проф. Гончарук Н.Т.; д.держ.упр., проф. Хожило І.І.; д.держ.упр., проф. Липовська Н.А.; д.і.н., проф. Бородін Є.І.; д.держ.упр., проф. Маматова Т.В.; д.держ.упр., проф. Сорокіна Н.Г.; д.держ.упр., проф. Шпекторенко І.В., к.держ.упр., доц. Матвеева О.Ю. Запитання торкалися актуальності та проблеми дослідження, ступеню обґрунтованості пропонованого комплексу підходів та інструментів публічного управління у сфері енергоефективності та енергозбереження на регіональному рівні та його методико-технологічного забезпечення, елементів наукової новизни та практичного значення результатів дослідження.

4. Виступи та обговорення щодо дисертаційної роботи. В обговоренні дисертації взяли участь: д.держ.упр., професор Чикаренко І.А. – науковий керівник; д.і.н., професор Бородін Є.І.; д.держ.упр., професор Гончарук Н.Т.; д.держ.упр., професор Хожило І.І.; д.держ.упр., професор Маматова Т.В.; д.держ.упр., професор Липовська Н.А. – головуєча на засіданні.

Науковий керівник здобувачки – Чикаренко І.А. – представила автора дисертації та зазначила, що висновок про роботу над дисертацією та виконання

індивідуального навчального плану Бобронніковим Д.О., який здобуває науковий ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», є позитивним. Здобувач Бобронніков Д.О. виконав усі вимоги індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану, а представлене ним дослідження відповідає усім формальним вимогам щодо підготовки дисертації. Також Чикаренко І.А. зазначила, що у роботі відсутні дані, що можуть бути використані агресором для планування військових операцій та диверсій проти України. Уся інформація, яку автор використав у роботі, є у відкритому доступі.

Дисертація відповідає вимогам законодавства про авторське право і суміжні права – у роботі знайшли використання лише ті ідеї та положення, які були сформовані та отримані автором особисто. Щодо наукових публікацій, опублікованих здобувачем у співавторстві, у роботі чітко зазначено авторський внесок та зміст розробки. При аналізі тексту дисертації та використаних джерел ознак порушення академічної доброчесності не виявлено. Дисертаційна робота не містить запозичених ідей інших авторів, у разі їх використання в роботі присутні коректні посилання на джерела їх публікацій.

Після розкриття здобувачем основних положень його дисертації науковці відзначили, що робота дійсно актуальна, виконана на належному науковому рівні, і є самостійним завершеним дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані результати, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», а саме – наукове обґрунтування комплексу наукових положень, підходів, інструментів і моделей формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження та розроблення відповідного методико-технологічного забезпечення їх реалізації. Члени семінару зазначили, що отримані Бобронніковим Д.О. наукові результати повною мірою опубліковані та пройшли апробацію на науково-комунікативних заходах, а також відзначили, що основні концептуальні та практичні положення доведені до рівня прикладних моделей та практичних рекомендацій, які можуть бути використані в процесі публічного управління в енергетичній сфері на регіональному рівні, а саме, під час удосконалення діяльності з енергоефективності та енергозбереження шляхом розроблення та реалізації відповідних стратегій, програм та проєктів із застосуванням широкого спектру управлінських інструментів, які вже довели свою ефективність у світі.

Під час виступів науковці висловили єдину думку, що дослідження Боброннікова Д.О. на тему: «Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект», подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», відповідає усім вимогам до підготовки дисертації та може бути рекомендованим до подальшого проходження та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді до завершення терміну навчання в аспірантурі.

УХВАЛИЛИ:

1. Визначити, що за ступенем готовності дисертаційну роботу Боброннікова Дмитра Олександровича на тему: «Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект» можна вважати завершеною науково-дослідною роботою.

2. Ураховуючи офіційну заяву Боброннікова Д.О. з проханням провести попередню експертизу дисертації та видати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, призначити рецензентами по його дисертаційному дослідженню д.держ.упр., проф. Гончарук Н.Т. та д.держ.упр, проф. Хожило І.І., які працюють у даному науковому напрямі та мають відповідні публікації за темою представленого дослідження.

3. Рецензентам до 07.03.2025 підготувати висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Боброннікова Д.О. на тему: «Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

1. Актуальність теми дослідження

Сьогодні, в умовах російсько-української війни, питання забезпечення енергетичної стійкості та енергетичної незалежності України є надзвичайно актуальними. Вітчизняна енергетика наразі є пріоритетною мішенню для ворога. Взимку 2022 року Україні вперше загрожував блекаут, який вже тоді поставив під загрозу споживання енергетичного ресурсу. Загострення відчувалося не тільки у регіонах, що були тимчасово окуповані або знаходилися у зоні бойових дій, а й по всій країні. Сьогодні кількість атак РФ на енергетичну інфраструктуру України збільшилися у рази. Тільки в ніч на 8 листопада 2025 року росіяни випустили по Україні понад 450 дронів і 45 ракет. Це була одна із найпотужніших атак, постраждали як державні, так і приватні електростанції, високовольтні підстанції «Укренерго», об'єкти газової інфраструктури, нафтовидобувної та інші.

Для подолання негативних наслідків в енергетичному секторі країни було реалізовано низку антикризових заходів, серед яких, зокрема, тимчасові аварійні (екстрені) та / або превентивні (стабілізаційні, за графіком погодинних відключень) вимкнення електрики для споживачів ДТЕК та ЦЕК. Люди та бізнес терпляче пристосовуються до складних умов, закуповують генератори,

аккумулятори, інші джерела накопичення енергії. Тому, враховуючи кризову ситуацію в енергетичній сфері, на перший план вийшли питання формування регіональних систем енергоефективності та енергозбереження, які можуть забезпечити енергетичну стійкість територій і громад, а також країни в цілому. А в контексті євроінтеграційного курсу України ці питання набули особливої актуальності.

Отже, актуальність теми дисертаційної роботи зумовлена наявністю проблеми, яка характеризується протиріччям між нагальною потребою у запровадженні сучасних управлінських підходів, інструментів та моделей, які застосовуються в Європі та у світі в цілому, до публічного управління в енергетичному секторі України задля забезпечення стійкості та надійності регіональних енергетичних систем, та недостатністю наукового, теоретико-концептуального і методико-технологічного забезпечення цих процесів. Вирішення цієї проблеми дозволить підвищити ефективність та результативність публічноуправлінської діяльності на територіях, а також комунальних та інших організацій і підприємств різних форм власності, діяльність яких має бути спрямована на ефективне виробництво та належне постачання послуг з енергозабезпечення територій і громад на рівні кращих європейських стандартів, вимог, принципів та правил.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження здійснено відповідно до стратегічних цілей та пріоритетів, визначених Енергетичною стратегією України на період до 2050 року, і спрямованими на досягнення енергетичної незалежності, стійкості та перехід до кліматично нейтральної економіки, а також з урахуванням ключових положень Національного плану з енергетики та клімату України на період до 2030 року, метою якого є узгодження енергетичної та кліматичної політики для забезпечення сталого розвитку та відновлення економіки України.

Також матеріали дослідження базуються на визначених Урядом стратегічних пріоритетах, представлених на порталі Офісу реформ, і спрямованих на подальше впровадження реформ в країні, забезпечення макроекономічної стійкості, прискорення вступу до Євросоюзу та відновлення економіки і країни в цілому.

Під час підготовки дисертації взято участь у науково-дослідних роботах кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» за наступними темами: «Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні» (№ державної реєстрації 0122U002375, 2022–2024); «Цифрова трансформація публічного управління» (№ державної реєстрації 0122U002236, 2022–2024), «Інноваційні інструменти публічного управління процесами забезпечення національної стійкості на рівні територій і громад в умовах долаття гібридних загроз» (№ державної реєстрації 0125U001823, 2025–2027) (є довідка про участь в НДР від 27.10.2025 № 12-22/38). Результати проведених досліджень опубліковані у вітчизняних наукових фахових журналах та апробовані на

науково-практичних конференціях, а також включені до відповідних звітів кафедри з виконання науково-дослідних робіт.

3. Мета і завдання дослідження

Метою дисертаційного дослідження є наукове обґрунтування комплексу наукових положень, підходів, інструментів і моделей формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження та розроблення відповідного методико-технологічного забезпечення їх реалізації.

Для досягнення зазначеної мети в дисертації були визначені такі наукові завдання:

- дослідити сутність, особливості, переваги й недоліки енергетичної політики України та роль стратегування в її формуванні та реалізації;
- проаналізувати нормативно-правове та інституційно-організаційне забезпечення реалізації енергетичної політики України;
- обґрунтувати роль енергоефективності та енергозбереження у підвищенні спроможності громад та конкурентоспроможності регіону в цілому, охарактеризувати економічний ефект та екологічні переваги;
- вивчити європейський досвід публічного управління у сфері енергоефективності та енергозбереження та можливості його інкорпорування до вітчизняних умов та реалій на регіональному рівні;
- проаналізувати особливості децентралізованої (розподіленої) генерації енергії, її роль у підвищенні енергетичної ефективності регіону та переваги для його територіальних громад;
- дослідити наявний арсенал підходів, інструментів та моделей управлінської діяльності та обґрунтувати доцільність їх запровадження у процеси формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження з урахуванням сучасних тенденцій та трендів;
- розробити методико-технологічне забезпечення процесів формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження, для чого здійснити відповідне моделювання та побудувати цільову функцію успішності публічноуправлінської діяльності в енергетичній сфері на регіональному рівні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у результаті взаємодії органів публічного управління, об'єктів комунальної власності, інших організацій та підприємств енергетичного сектору зі споживачами енергетичних послуг під час реалізації енергоощадної політики.

Предметом дослідження є наукове обґрунтування комплексу наукових положень, підходів, інструментів і моделей формування регіональної системи енергоефективності й енергозбереження та розроблення відповідного методико-технологічного забезпечення.

4. Методи дослідження

Реалізація визначених у дисертаційній роботі завдань здійснювалася на основі системного підходу, який є методологічним підґрунтям всього дослідження, із використанням широкого спектру наукових методів, серед яких

окрему увагу приділено методам аналізу й синтезу, порівняння та узагальнення, класифікації, формалізації, абстрагування, структуризації, інтеграції, планування, проєктування, моделювання.

Застосування методів аналізу та синтезу, зокрема, під час аналізування релевантної нормативно-правової бази та вивчення наукових джерел, дозволило визначити коло проблемних питань, сформулювати об'єкт і предмет дослідження, розвинути понятійно-категоріальний апарат предметної сфери, здійснити систематизацію підходів, механізмів та інструментів публічного управління у сфері забезпечення енергоефективності та енергозбереження на регіональному рівні. Методи формалізації, класифікації, порівняння та узагальнення було використано під час наукового обґрунтування принципів стратегування у енергетичній сфері, дослідження наявних та розроблення власних концептуальних положень щодо розвитку інструментів реалізації енергоощадної політики, зокрема на регіональному рівні, аналізу стейкхолдерів енергетичної галузі та формулювання висновків дисертаційного дослідження на основі опрацьованих матеріалів. Методи абстрагування, структуризації, інтеграції, моделювання, проєктування були використані під час розроблення методико-технологічного забезпечення процесів формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження, зокрема для моделювання регіонального енергетичного простору, який є основою зазначеної системи, розроблення інструментальної моделі забезпечення енергетичної стійкості регіону та відповідної інтегрованої моделі формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження із включенням у контекст найбільш ефективних для стратегічного та тактичного рівнів інструментів, а також для визначення цільової функції успішності управлінської діяльності щодо забезпечення енергоефективності на регіональному рівні.

Джерельною базою дослідження теоретико-методологічних засад формування та розвитку систем енергоефективності та енергозбереження, зокрема, на рівні регіону, стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених. Нормативно-правове підґрунтя дослідження склали: Конституція України, укази Президента України, закони України, постанови Уряду, інші нормативно-правові акти та організаційно-управлінські документи у досліджуваній сфері.

5. Наукова новизна отриманих результатів

Наукова новизна одержаних результатів обумовлена тим, що в роботі здійснено наукове обґрунтування комплексу наукових положень, підходів, інструментів і моделей формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження, а також розроблено відповідне методико-технологічне забезпечення їх реалізації. Результати дослідження, які мають елементи наукової новизни, полягають у такому:

уперше:

– обґрунтовано комплекс наукових положень, підходів та інструментів, системне використання яких методологічно забезпечує результативність публічноуправлінської діяльності в енергетичній сфері на регіональному рівні, зокрема на основі побудованої автором цільової функції успішності цієї

діяльності й розроблених ним векторної моделі регіонального енергетичного простору, інструментальної моделі забезпечення енергетичної стійкості регіону та інтегрованої моделі формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження, що сприяє реалізації визначених Енергетичною стратегією України пріоритетів, спрямованих на досягнення енергетичної незалежності, стійкості та перехід до кліматично нейтральної економіки, а також на подальше впровадження реформ в Україні, прискорення вступу до ЄС та відновлення економіки й країни в цілому;

удосконалено:

- понятійно-категоріальний апарат предметної сфери дослідження, а саме: запропоновано авторські дефініції понять «регіональна система енергоефективності та енергозбереження», «енергетичний кластер», «енергетична спільнота», «енергоефективна громада», «енергетична стійкість територіальної громади», «регіональний енергетичний простір», «енергетична стійкість регіону», що дозволило систематизувати відомий у світі інструментарій управлінської діяльності та обґрунтувати доцільність його комплексного використання в енергетичній сфері як на регіональному рівні, так в окремих територіальних громадах;

- підхід до стратегування в енергетичній сфері, у межах якого запропоновано використовувати інструменти динамічного середньострокового стратегічного планування (на відміну від існуючого довгострокового), що обумовлює необхідність розроблення Державної енергетичної політики України як окремого довгострокового нормативного документу та надасть можливість досягти визначених нею цілей і пріоритетів шляхом послідовного виконання декількох середньострокових енергетичних стратегій, хід реалізації яких значно простіше контролювати та, за потреби, коригувати, тим самим гарантуючи досягнення запланованих результатів і, відповідно, успішність стратегічного управління галуззю в цілому;

- обґрунтування та формалізація принципів стратегування у сфері енергоефективності та енергозбереження на регіональному рівні, до яких, зокрема, віднесено: проактивність та адаптивне реагування; додатковість та відтворення; системну інтеграцію та комплексність; динамічність та середньостроковість; реалістичність та безперервність, енергетичне партнерство та стратегічні комунікації; розумне використання енергії та екологічну стійкість тощо;

дістало подальшого розвитку:

- підхід до визначення та аналізу стейкхолдерів енергетичної галузі, на базі якого сформовано функціональну матрицю взаємодії основних стейкхолдерів енергетичного сектору регіону, побудовану на суб'єкт-об'єктній основі з вказанням напрямку та сили впливу кожного стейкхолдера на вирішення проблем енергоефективності та енергозбереження, що дає змогу систематизувати інформацію про кожного стейкхолдера, оцінити ступінь можливої підтримки процесів, до реалізації яких він задіяний, а також побудувати ефективну стратегію комунікації органів публічного управління з кожною заінтересованою стороною;

– обґрунтування доцільності запровадження відомих у світі управлінських підходів та інструментів на основі їх систематизації за структурно-функціональними ознаками (концептуальні, організаційно-управлінські, забезпечувальні), які розглядаються на системоутворюючому, стратегічному та тактичному рівнях, що сприятиме підвищенню ефективності діяльності регіональних органів публічного управління, заснованій на імплементації передового зарубіжного досвіду та кращих практик в енергетичній сфері, а саме, формуванню енергетичних кластерів, кооперативів та / або спільнот як складових енергоефективних громад в регіоні, які інкорпоровані у регіональний енергетичний простір, і є ключовими стейкхолдерами регіональної системи енергоефективності та енергозбереження;

– методико-технологічне забезпечення процесів комплексного використання дієвих і продуктивних для трансформації енергетичного сектору регіону підходів та інструментів (зокрема, менеджмент-орієнтованих, програмно-цільових, корпоративних, мережевих, цифрових, техніко-економічних тощо), які доцільно застосовувати під час формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження.

6. Практичне значення одержаних результатів

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні теоретико-концептуальні та практико-орієнтовані висновки та положення дисертації доведені до рівня практичних рекомендацій і можуть бути використані в процесі реалізації енергетичної політики України на регіональному рівні, зокрема, під час розроблення та реалізації стратегій і проєктів щодо формування й розвитку регіональної системи енергоефективності та енергозбереження як в умовах воєнного стану, так і у повоєнний період, а також для підвищення ефективності та результативності публічноуправлінської діяльності у зазначеній сфері в цілому.

Висновки та рекомендації наукового дослідження використані у діяльності:

– Дніпропетровської обласної державної адміністрації (Департамент житлово-комунального господарства та будівництва) під час розгляду пропонуваного у роботі підходу до структуризації та моделювання регіонального енергетичного простору та підвищення ефективності стратегічної та проєктної діяльності в енергетичній галузі (довідка про впровадження від 14.11.2025 №4662/0/112-25);

– Дніпровської міської ради, зокрема, у частині надання пропозицій щодо реалізації Програми підтримки встановлення сонячних та вітрових електростанцій та підтримки децентралізованих систем генерації в домогосподарствах у Дніпропетровській області на 2025 – 2026 роки (довідка про впровадження від 18.11.2025 № 3/2-173);

– Губиниської селищної ради Самарівського району Дніпропетровської області під час виконання завдань з формування переліку енергоефективних проєктів для реалізації Стратегії розвитку Губиниської територіальної громади на період до 2027 року, затвердженої рішенням

Губиниської селищної ради від 24.10.2023 № 15-27/VIII (довідка про впровадження від 30.10.2025 №2530);

– Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» у процесі підготовки здобувачів другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти (удосконалення та актуалізація змісту робочих програм з дисциплін спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» (довідка про впровадження від 27.10.2025 № 12-22/138).

7. Особистий внесок здобувача

Дисертація Боброннікова Д.О. є самостійно виконаним, належним чином науково-обґрунтованим та завершеним науковим дослідженням. Усі наукові результати, викладені у роботі, отримані автором особисто й здобули апробацію та відображення в опублікованих працях. У дисертації не використовуються ідеї і розробки, що належать співавторам. Внесок автора в опубліковані у співавторстві 2 наукових статті та 2 тези доповіді конкретизовано у списку публікацій.

8. Апробація результатів дисертації

Основні результати дисертаційного дослідження, висновки і рекомендації було апробовано автором дисертації на 7 науково-комунікативних заходах: «Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні» (м. Дніпро, 2023); «Наукова весна – 2024» (м. Дніпро, 2024); «Сучасні виклики та інновації в науці: міждисциплінарний підхід до розвитку освіти, технологій, суспільства та економіки» (м. Кременчук, 2025); «Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України» (м. Дніпро, 2025), «Безпечна, комфортна та спроможна територіальна громада» (м. Дніпро, 2025); «Молодь: наука та інновації» (м. Дніпро, 2025); «Національна стійкість (резилієнтність) як ключовий елемент національної безпеки: архітектура, виклики та шляхи посилення» (м. Івано-Франківськ, 2025).

9. Структура та обсяг дисертації

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списків використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації становить 282 сторінки, з них 247 – основний текст, 3 таблиці, 7 рисунків, 3 додатки, список використаних джерел становить 203 найменування, з них 40 – іноземною мовою.

10. Публікації.

Основні наукові результати дисертаційної роботи опубліковані в 11 наукових працях, із них: 4 статті у наукових фахових виданнях України (з них 2 – у співавторстві), 7 тез доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій (з них 2 – у співавторстві).

Публікації у наукових фахових виданнях України:

1. Бобронніков Д., Чикаренко І. (2023). Нормативно-правове та організаційно-управлінське забезпечення реалізації енергетичної політики України. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. № 4. С. 12–17.

URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/456/409>

DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.4.2>

Особистий внесок здобувача: здійснено аналіз нормативно-правової бази в енергетичній сфері, запропоновано шляхи її удосконалення.

2. Бобронніков Д., Чикаренко І. (2024). Сучасна енергетична політика України: проєкція на регіональний рівень. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. № 4. С. 18–23.

URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/633/575>

DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.4.3>

Особистий внесок здобувача: досліджено проблеми, виклики, можливості та загрози формування й реалізації сучасної енергетичної політики України. Обґрунтовано необхідність розроблення Державної енергетичної політики України як окремого нормативного документа.

3. Бобронніков Д. (2025). Підходи та інструменти забезпечення енергоефективності та енергозбереження на регіональному рівні. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. № 2. С. 115–120.

URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/751/674>

DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2025.2.17>

4. Бобронніков Д. (2025). Стратегування в енергетичній сфері регіону: підходи та принципи. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. № 4. С. 125-131.

URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/805>

DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2025.4.17>

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації (у вітчизняних виданнях):

5. Чикаренко І.А., Бобронніков Д.О. (2023). Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: загальна концепція дослідження. *Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні: наук.-практ. конф. за міжнар. участю*, Дніпро, 4 трав. 2023 р., Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2023. С. 229-233.

URL: <https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/ConfDUMS-040523-270623.pdf>.

Особистий внесок здобувача: обґрунтовано доцільність проведення наукового дослідження щодо формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження; визначено мету та наукові завдання дослідження.

6. Бобронніков Д. Європейський досвід публічного управління у сфері енергоефективності та енергозбереження. *Наукова весна 2024: матеріали XIV міжнар. наук.-техн. конф. аспірантів та молодих вчених*, Дніпро, 27–29 берез. 2024 р., Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2024. С. 268-269.

URL: https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/naukova-vesna-2024/Scientific_Spring_2024.pdf.

7. Бобронніков Д. Регіональний вимір енергоефективності: публічноуправлінський аспект. *Сучасні виклики та інновації в науці: міждисциплінарний підхід до розвитку освіти, технологій, суспільства та економіки: міжнар. наук.-практ. конф.*, 04 квіт. 2025 р., м. Кременчук. Кременчук : ЦФЕНД, 2025. С. 50-51.

URL: https://drive.google.com/uc?export=download&confirm=no_antivirus&id=1c5W3tSIDD9hTfDvb0oe1C2oexcUFkJjZ.

8. Бобронніков Д. Розподілена генерація: крок до енергетичної незалежності України (євроінтеграційний аспект). *Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: XXII наук.-практ. конф.*, 09 трав. 2025 р., м. Дніпро. Дніпро : НТУ ДП, 2025. С. 62–64.

URL: <https://is.gd/NHW8Ss>.

9. Бобронніков Д. Корпоративні підходи в управлінні енергетичною сферою на регіональному рівні. *Безпечна, комфортна та спроможна територіальна громада: міжнародний форум*, 15-17 жовтня 2025 р. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2025. С. XX-XX.

URL: <https://science.nmu.org.ua/ua/conferences/index.php>.

10. Бобронніков Д. Енергетичні кластери як інструмент створення енергоефективних громад у регіоні: польський досвід. *Молодь: наука та інновації – 2025 : матер. XIII міжнар. наук.-техн. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених*, 12–14 листоп. 2025 року, м. Дніпро (у 3-х томах). Дніпро : НТУ «ДП», 2025. Том 3. С. 7–8.

URL: <https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/molod-nauka-ta-innovatsii-2025/molod-2025-vol3.pdf>.

11. Бобронніков Д., Чикаренко І. Підвищення енергоефективності регіону: комунікації та взаємодія зі стейкхолдерами. *Національна стійкість (резилієнтність) як ключовий елемент національної безпеки: архітектура, виклики та шляхи посилення : міжнар. наук.-практ. конф.*, 27 листоп. 2025 р., м. Івано-Франківськ. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2025. С. 255-259.

URL: <https://is.gd/RDJn7F>.

Особистий внесок здобувача: обґрунтовано важливість проведення аналізу стейкхолдерів для підвищення енергоефективності регіону, а також роль комунікацій у забезпеченні конструктивної взаємодії з кожним з них.

10. Оцінка мови та стилю дисертації

Матеріали дисертації викладено українською мовою, послідовно, у

формально-логічний спосіб, з дотриманням наукового стилю викладення. Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам позитивна. Анотація відображає основний зміст та результати дослідження. Робота має належну візуалізацію, містить аналітичні матеріали, коректну статистичну інформацію.

За результатами обговорення результатів дисертаційного дослідження здобувача кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Боброннікова Д.О.:

УХВАЛИЛИ:

Констатувати, що робота є самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке за своєю актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів відповідає галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам нової редакції Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів» (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами).

Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації *Боброннікова Дмитра Олександровича* на тему: *«Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект»*.

Рекомендувати дисертаційну роботу *Боброннікова Дмитра Олександровича* на тему: *«Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект»* до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Рекомендувати призначити головою спеціалізованої вченої ради: **Бородіна Євгенія Івановича**, доктора історичних наук, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Рекомендувати призначити рецензентами по захисту дисертації Боброннікова Д.О.:

Гончарук Наталію Трохимівну, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого

самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

– **Хожило Ірину Іванівну**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Рекомендувати призначити офіційними опонентами по захисту дисертації Боброннікова Д.О.:

– **Бобровську Олену Юріївну**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри економіки та економічної безпеки Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро;

– **Пархоменко-Куцевіл Оксану Ігорівну**, доктора наук з державного управління, професора, завідувачку кафедри публічного управління та адміністрування Університету Григорія Сковороди, м. Переяслав.

Результати голосування щодо рекомендації дисертації *Боброннікова Дмитра Олександровича* на тему: «Формування регіональної системи енергоефективності та енергозбереження: публічноуправлінський аспект» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» присутніх на засіданні:

за – 13 осіб, проти – немає, утрималися – немає.

Головуюча на засіданні:

професор кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
д. держ. упр., професор

Н.А. Липовська

Секретар засідання:

професор кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
д. держ. упр., професор

Н.Г. Сорокіна